

1. Борисова, Е.Р. Интересы субъектов системы высшего образования в его качестве / Е.Р. Борисова // Гуманизация образования. – 2012. – С. 20 – 25.

Макарыч М.В. Асаблівасці інтэграцыі нацыянальнай мовы студэнтаў у працэс выкладання англійскай мовы у тэхнічнай вву

Глабальныя сацыяльна-эканамічныя змены ў свеце вылучаюць шэраг новых патрабаванняў да адукацыйнага працэсу. На сучасным этапе падчас інтэграцыі беларускіх вву ў еўрапейскую адукацыйную прастору адбываецца значная трансфармацыя мэтаў і задач прафесійнай падрыхтоўкі спецыялістаў, якія валодаюць сістэмным падыходам да аналізу канкрэтных тэхнічных працэсаў. Выпускнік тэхнічнай вву павінен арыентавацца ў сучаснай навуковай і тэхнічнай інфармацыі дзеля ўдасканалення прафесійнай падрыхтоўкі. Такім чынам ва ўсіх вядучых універсітэтах еўразійскага рэгіёна узнікла неабходнасць рэгулявання працэсу падрыхтоўкі спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй як творчых асоб, якія ў далейшым ператворацца ў сацыяльна актыўных прафесіяналаў, здольных успрымаць і выкарыстоўваць найноўшыя замежныя тэхніка-тэхналагічныя дасягненні.

Як вынік пашыраецца роля замежнай мовы ў якасці сродка міжкультурных зносін у самых розных сферах дзейнасці спецыяліста, бо мова і маўленне – неад’емная частка яго сацыякультурнага існавання. А цэласная культурная прастора можа быць створана і засвоена праз навучанне і выхаванне. Такім чынам, вынікам навучання на розных этапах адукацыйнага працэсу ў вву павінна паслядоўна сфарміравацца «другасная моўная асоба», якая будзе валодаць здольнасцю дасягнення розных цэляў у працэсе маўленчых кантактаў з іншамоўнымі партнёрамі [2,65]. У дадзеным выпадку пад «моўнай асобай» маецца на ўвазе сукупнасць здольнасцей чалавека, што дазваляюць яму ўспрымаць і ствараць маўленчыя творы (тэксты), якія адрозніваюцца ступенямі структурна-моўнай складанасці, глыбінёй і дакладнасцю адлюстравання рэчаіснасці [1, 104].

Відавочна, што ў працэсе фарміравання «другаснай моўнай асобы» ёсць патрэба ўлічваць сацыякультурныя асаблівасці студэнтаў, бо падчас стварэння цэласнай іншамоўнай карціны свету яны ўвесь час абапіраюцца на лексічныя і структурныя асаблівасці сваёй на-

цыянальнай мовы. З гэтай прычыны на кафедры англійскай мовы №2 Беларускага тэхнічнага ўніверсітэта распрацавана метадыка выкладання англійскай мовы з паслядоўным уключэннем беларускай мовы ў працэс засваення англамоўнай тэрміналагічнай лексікі. Студэнтам прапануецца сістэматызаваць лексічную сістэму азначанай англамоўнай тэрміналогіі пры дапамозе яе рознабаковага параўнальнага аналізу з ужываннем беларускамоўных лексічных адпаведнікаў

Праца над праектам доўжыцца два семестры і уключае даследаванне студэнтамі пэўнага аб'ёму тэхнічнай лексікі па адпаведнай спецыяльнасці. Падчас даследаванняў студэнты выкарыстоўваюць не толькі моўныя веды, але і спецыяльныя веды па фізіцы, хіміі, матэрыялазнаўстве, інжэнернай графіке і шэрагу вузка спецыяльных навук, якія яны атрымліваюць на працягу дадзеных семестраў навучання ва ўніверсітэце. Такім чынам, працуючы над перакладам англамоўных інжэнерна-тэхнічных тэрмінаў, студэнты атрымліваюць магчымасць наўпрост выкарыстоўваць атрыманыя на лекцыях спецыяльныя веды, звязаныя з найноўшымі тэхналагічнымі распрацоўкамі.

Прыкладам можа быць праект «Структурна-квантытатыўны аналіз паралельных англійскіх і беларускіх тэрміналагічных словазлучэнняў будаўнічай тэматыкі», які выконваўся студэнтамі гр.11202117 будаўнічага факультэту на практычных занятках па англійскай мове. Праца над праектам доўжылася на працягу двух семестраў. Яна ўключала вылучэнне англамоўных тэрміналагічных адзінак з аўтэнтчных тэкстаў, пераклад і паслядоўны аналіз абраных 287 словазлучэнняў з іх наступнай структурнай сістэматызацыяй. Колькасныя дадзеныя, якія атрыманы падчас эксперыменту, дазваляюць прааналізаваць ужыванне рэлятараў (падставы, артыклі, паслядоўнасць лексічных адзінак) у вышэйназваных мовах. Такім чынам дадзеная праца не толькі дае магчымасць эфектыўнага даследавання англамоўнай тыпалогіі, але і дазваляе ўспрымаць і ствараць іншамоўныя выказванні пры дапамозе нацыянальнай мовы навучэнцаў, што ў сваю чаргу спрыяе стварэнню цэласнай асацыяльна-культурнай прасторы ў свядомасці будучага інжынера.

Літаратура

1. Антанюк, Л.А. Беларуская мова: прафесійная лексіка: курс лекцый / Л.А. Антанюк, Б.А. Плотнікаў. - Мінск, 2006.

2. Гальскова, Н.Д. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика: Учеб. пособие для студ. Лингв. Ун-тов и фак. Ин.яз.высш.пед.учеб.заведений / Н.Д.Гальскова, Н.И.Гез. – М., 2004.

Москалевич Г.Н. Формирование в сфере конкуренции единого рынка товаров, услуг, капитала и трудовых ресурсов – интеграционная цель ЕАЭС

Одной из главных целей Евразийского экономического союза (далее – ЕАЭС), в который к настоящему моменту вошли пять стран – бывших советских республик (Российская Федерация, республики Армения, Беларусь, Казахстан и Кыргызстан), является формирование единого рынка товаров, услуг, капитала и трудовых ресурсов (ст. 4 Договора о ЕАЭС) [1]. К этой цели страны – участницы идут уже не первый год, поскольку интеграционное международное объединение ЕАЭС образовалось не на пустом месте, а стало логическим продолжением Таможенного союза (далее – ТС) и Единого экономического пространства (далее – ЕЭП) (Россия, Беларусь, Казахстан, 2008–2015 гг.). Благодаря ТС и ЕЭП хозяйствующие субъекты получили равный режим доступа на общий рынок трех стран, могли свободно выбирать место регистрации своих фирм и вести бизнес, без каких-либо излишних ограничений продавать товары в любой стране, входящей в ЕЭП, имели доступ к транспортной инфраструктуре. Все это создало определенные предпосылки для дальнейшего развития и реализации указанной цели ЕАЭС.

Одновременно в ряде секторов, определенных государствами ЕАЭС, начал действовать единый рынок услуг, в рамках которого поставщикам услуг предоставлен максимальный уровень свободы [2]. ЕАЭС отразил новое качество интеграции стран-участниц по сравнению с ранее действующим ТС, в структуре которого соединилась правовая база ТС и ЕЭП. Названная выше цель не представляет собой что-то новое, характерное только для ЕАЭС. Она соответствует классической модели развития интеграционных объединений. Примером этого может служить Европейский союз (ЕС), где рассматриваемая цель давно уже нашла себе применение и реализуется в полном масштабе. Исходя из этого, имеет смысл глубоко и всесторонне изучать опыт ЕС с целью применить его в практике ЕАЭС, особенно в сфере конкуренции.